

TOSAMA

marc
1967

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

Ob 8. marcu – dnevu žena

Sedeminpetdeset let mineva, kar so socialistke sprejele predlog Klare Zetkin o praznovanju mednarodnega ženskega dneva 8. marca, posvečenega predvsem boju za žensko volilno pravico.

Pri nas praznujemo letos 8. marec v znamenju volilne aktivnosti, ko izbiramo kandidate za odbornike oz. poslance občinskih in republiških skupščin, ter zvezne skupščine. Odstotek predlaganih žensk za omenjene skupščine je občutno prenizek napram odstotku zaposlenih žena. Še vedno ugotavljamo, da se marsikje pojavljajo mnenja, da je proizvodno delo za ženske le prehodno in da se bo število zaposlenih žena začelo manjšati, ko se bo zvišal standard. K obravnavi in reševanju problemov, ki najbolj pereče zadevajo družino in zaposleno ženo, bodo največ pripomogle prav ženske v skupščinah od občinske do zvezne. Proizvajalka naj najde mesto tudi v skupščini, saj je svojo dejavnost in zmožnost že krepko dokazala. Upravljanje v kakršnikoli obliki je tudi njena pravica.

Seveda pa si moramo pri tem ogledati še drugo stran. Vprašati se moramo, ali smo reš vse storili, da bi pripomogli k možnemu sodelovanju žena na družbeno političnem področju. Ali je narejeno vse, da bi se delovno ženo — mater razbremenilo gospodinjskih del? Splošno znano je, da je aktivnost žena na višku v letih predno se poroči, pozneje pa spet ko otroci enkrat odrastejo, kar je tudi razumljivo saj je ženi — materi, ki mora poleg upravljanja svojih delovnih nalog v zaposlitvi, gospodinjstva in materinstva vsako javno delo dodaten napor.

Mnogo se piše in govori o razbremenitvi žene z ustanavljanjem raznih institucij kot so pralnice, samopostrežne restavracije, čistilnice in podobno. Res se je v zadnjih letih tega precej ustanovilo, vendar pa nastaja zopet vprašanje, ali je to sleherni ženi dosegljivo? Ali so cene primerne dohodkom žena, katere so v večini primerov priučene in torej z manjšimi osebniimi dohodki, kar je

značilno predvsem za tekstilno industrijo.

Vprašanje, ki se ponavlja vedno znova je tudi varstvo otrok. Res je, da se je tudi na tem področju premaknilo z odpiranjem novih varstvenih ustanov.

Na našem področju smo pred kratkim dobili nov otroški vrtec. Toda vrtec namenjen 45 otrokom je skoraj prazen in to pri tolikih neresenih vprašanjih otroškega varstva. Vprašati se moramo kaj je temu vzrok? Ali je v višini oskrbnine, ali je vzrok morda v neprimerni loka-

ciji, ali je morda še kak drug element? Če se spomnimo ankete, ki je bila izvedena pred nekaj leti, je bilo veliko izraženih želja po ustanovitvi otroškega vrtca na Viru.

Kup problemov je, na katere zadeva sodobna žena — delavka in upravljalca zato moramo vsi skrbeti, da se ti čim hitreje odpravljajo, kajti kolikor bolj se bo žena osvobodila vsakodnevnih skrbi toliko laže se bo posvečala poklicnemu in družbenemu delu.

S to mislijo čestitam vsem delovnim ženam k 8. marcu.

Usem ženam čestitamo

za 8. marec - Dan žena

Zaključni račun za leto 1966

Delovne organizacije so bile dolžne sestaviti zaključni račun za leto 1966 in ga dostaviti Službi družbenega knjigovodstva do 15. februarja 1967. Z zaključnim računom se dokončno ugotovi in razdeli celotni dohodek in dohodek ter ugotovi stanje sredstev in njihovih virov.

Delavski svet našega podjetja je na svojem zasedanju dne 8. 2. 1967 razpravljal o doseženem celotnem dohodku in izvršil dokončno delitev dohodka. Dohodek je bil razdeljen takole:

	N din
1. Prispevek v obvezni rezervni sklad podjetja	184.879,10
2. Prispevek v skupne rezerve gospodarskih organizacij	243.409,32
3. Prispevek za obnovo in graditev Skopja	97.313,74
4. Za osebne dohodke s prispevki	8.008.935,21
5. Za poslovni sklad podjetja	4.383.317,72
6. Za sklad skupne porabe	385.055,34
S k u p a j	13.302.910,43

Sredstva pod 1., 2. in 3. so bila razporejena na podlagi veljavnih predpisov, ostalo pa na podlagi sklepa delavskega sveta.

Znesek razporejen za osebne dohodke s prispevki krije že izplačane osebne dohodke in ostane za delitev po zaključnem računu 300.000,00 novih dinarjev, kar predstavlja cca 40 % enomesečnih osebnih dohodkov.

Sredstva razporejena v poslovni sklad bodo uporabljena za odplačilo posojil in za vlaganje v obratna ter nova osnovna sredstva.

Sredstva razporejena v sklad skupne porabe so namenjena za nakup daril, tistim, ki so v podjetju več kot 15 oz. več kot 30 let, kot pomoč organizacijam v podjetju in izven podjetja, za tekoče in investicijsko vzdrževanje objektov v Novem gradu, Izoli in na Veliki planini, za stroške neobveznih preventivnih ukrepov, za pomoč upokojenecem, za obdaritev otrok ob praznovanju »Dedka Mraza«, za ljubljansko bolnico in onkološki inštitut, za Krajevno skupnost Vir in Dob in za druge namene. Največji znesek razporejenih sredstev v sklad skupne porabe pa je namenjen za pomoč pri koriščenju letnega dopusta v letu 1967 in sicer v višini 160.000,00 novih dinarjev.

V letu 1967 bomo lahko koristili tudi sredstva namenjena za stanovanjsko izgradnjo, ki se oblikujejo iz 4 % stanovanjskega prispevka. V letu 1967 ostane podjetju iz tega naslova precej več sredstev kot v letu 1966. Pri sestavitvi zaključnega računa smo napravili tudi plan dohodkov in izdatkov za ta sredstva in vpoštevali, da bomo dobili pri Kreditni

banki in hranilnici Ljubljana, podjetnica Domžale tudi kredit. Sredstva bodo porabljena za nakup 3 enosobnih stanovanj, za odplačilo posojil in za posojila pri individualni gradnji stanovanjskih hiš.

Celotni zaključni račun je delavski svet potrdil dne 14. februarja 1967.

Rezultati, ki smo jih dosegli v letu 1966 gledani skozi višino doseženega dohodka so v glavnem zadovoljivi. Zadovoljivi so tudi doseženi osebni dohodki in višina sredstev

namenjenih za sklade. Pripomniti pa je treba, da so boljši rezultati doseženi v rvem kot v drugem polletju, kar se v preteklih letih na splošno vzeto ni dogajalo.

Na slabše rezultate drugega polletja so vplivali tudi nekateri objektivni momenti kot povečanje amortizacije, plačilo licenčne pristojbine, ki je bila znana šele v drugem polletju, povečanje cen surovin in drugo.

Pri ocenjevanju rezultatov doseženih v letu 1966 moramo vpoštevati tudi pogoje gospodarenja, ki jih zagemamo pri notnih kazalcih in druge pogoje pod katerimi smo poslovali v letu 1966.

PROIZVODNJA V MESECU FEBRUARJU 1967

Oddelek	Enota mere	Planirana količina	Proizvedena količina	%
1. Trakotkalnica	000 vot.	79.640	82.515	104
2. Tkalnica širokih tkanin	000 vot.	411.004	412.403	100
3. Mikalnica	kg	65.450	70.915	108
4. Konfekcija	N din	2.878.282	3.021.844	105
Vložki	pkt	522.302	542.100	104
5. Cigaretne fitri	000 kom	30.623.538	30.948.400	101

Kakor je že iz zgornje tabele razvidno, je proizvodnja v mesecu februarju v vseh oddelkih dobro potekala. Za surovine in pomožni material je dobro poskrbela komercialna bjava, za proizvodnjo pa ostali so-

delavci. V skupnosti je res moč in uspeh ne more izostati. Na proizvodne uspehe smo v mesecu poročanja še posebno ponosni, ker so odras prizadevnosti naših delovnih ljudi.

S. — M.

Odsotnost v letu 1966 po oddelkih

Oddelek	Štev. ljudi po spisku	VRSTE ODSOTNOSTI v %:							Skupaj % ods.	Na delu %
		bol. dop.	por. dop.	por. 4 urn	red. dop.	izred. dop.	uprav. odsot.			
Pripravljalnica	50.2	6.7	2.0	2.0	6.8	—	7.0	24.5	75.5	
Tkalnica gaze	27.3	5.0	4.1	2.0	6.8	0.5	6.6	25.0	75.0	
Tkalnica Zvezda	17.6	4.4	4.2	3.6	7.8	0.1	6.6	26.7	73.3	
Avtomat. tkalnica	20.0	2.4	1.5	0.2	6.9	0.3	7.3	18.6	81.4	
Tkalnica Studa	11.3	3.4	—	—	8.4	0.1	7.1	19.0	81.0	
Tkalnica ovojev	89.3	4.5	2.9	1.7	7.2	0.3	6.6	23.2	76.8	
Belilnica	24.7	3.6	—	—	6.3	0.3	7.9	18.1	81.9	
Čistilnica	8.6	5.1	—	—	4.0	0.2	22.8	32.1	67.9	
Kardirnica	21.6	6.3	3.5	1.0	7.6	0.2	6.9	25.5	74.5	
Konfekcija	172.5	5.2	4.8	3.3	6.7	0.1	6.6	26.7	73.3	
Filtri	42.0	3.3	0.7	—	6.2	0.1	7.1	17.4	82.6	
Pom. obrati	26.6	2.8	0.4	—	6.7	0.1	6.8	16.8	83.2	
Uprava	53.1	2.0	2.1	1.0	6.1	0.2	6.6	18.0	82.0	
Komerciala	37.5	1.3	2.0	1.3	4.1	—	7.1	15.8	84.2	
Skupaj	602.3	4.3	2.8	1.8	6.6	0.2	7.0	22.7	77.3	

R E P O R T A Ž A

S kakšnimi problemi se dnevno srečuje vaša DE in kako jih poskušate reševati?

Kakšne uspehe je pri svojem delu dosegla vaša DE?

V DE tkalnic se dnevno srečujemo z najrazličnejšimi problemi. Problem št. 1 je zastarel strojni park in razkasanost tkalnic na 5 oddelkov: tkalnica gaze, zvezda, študa, avtomatska tkalnica in trakotkalnica.

S tem, da niso tkalnice širokih

tkanin skoncentrirane je manjše posluževanje strojev in zaradi tega prepogosti zastoji zaradi pomanjkanja tkalk. Želja sodelavcev in moja želja je, da bi po 20. letih prišli na rekonstrukcijo (nekaj strojev je že starih 50 let) tkalnic.

Na vse oddelke se je do sedaj poragalo več pozornosti in vlagalo več sredstev za modernizacijo, kot pa na DE tkalnic. Vse stare mehanične statve, bi bilo potrebno, zamenjati z novimi sodobnimi avtomati, podobno tudi del trakotkalskih strojev z avtomati ali vsaj polavtomati.

Pripravljalnica ne odgovarja svojemu namenu, ne prostor, ne stroji, kvaliteti in tudi ne kvantiteti. Potrebno bi bilo nabaviti nov snovalni in škrobilni stroj, ter 2 križano previjalna stroja. Posebno problematična je tretja izmena. (Nočno delo imamo v pripravljalnici in avtomatski tkalnici.)

Kot sem že omenil, bi bilo potrebno nabaviti nove stroje in avtomate, s tem bi dvignili produktivnost in ukinili nočno delo, ter počeli posluževanje strojev. Rešili bi problem zastojev zaradi pomanjkanja tkalk in zmanjšali % bolezenskih izostankov.

Dnevno se srečujemo s problemi slabe kvalitete, ne samo, da ima prejšja veliko pretrgov, temveč je tudi neenakomerno vita to je nopakasta. Pri taki preji trpi kvaliteta tkanin in je tudi manjša produktivnost.

Omenim naj še problem pogostega menjavanja artiklov na strojih in prekratkih izdobjavnih rokov. To ima za posledico manjšo količinsko proizvodnjo, povečanje zastojev in stro-

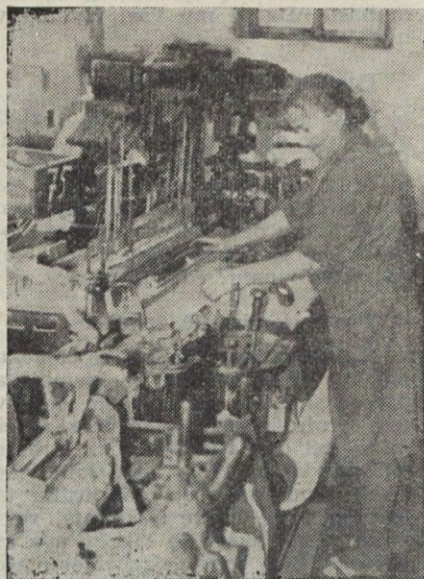

škov režije. Seveda moramo razumeti tudi to, da se je treba prilagoditi trgu in potrošniku. Moja želja je, da bi takih problemov v bodoče ne bilo, ali vsaj čim manj.

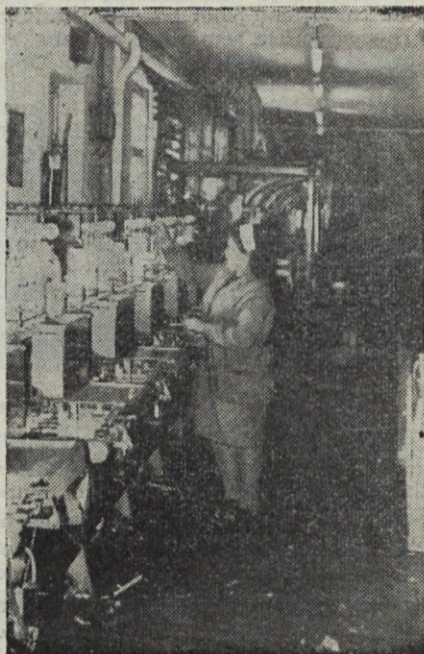
Kljub neštetim problemom s katerimi se dnevno srečujemo: zastarelosti strojnega parka, tehnološkega procesa, notranjega transporta, in pomanjkanju tkalk, dosegamo še kar zadovoljive uspehe. Kvaliteta tkanin je 88 % — 96 %, plan pa dosegamo povprečno 95 % — 100 %.

Omenil bi še eno od neštetihih mojih želja, da bi v letu 1967 izboljšali kvaliteto naših polizdelkov na 95 % in dosegali operativni plan 100 %.

Zarnik Ciril

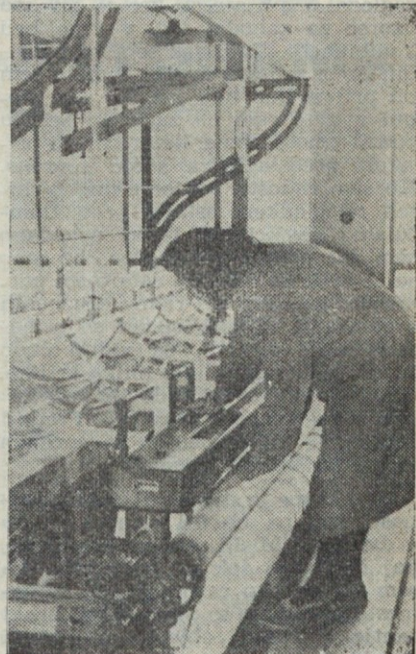
Tkalka na stroju za tkanje tetra v tkal. zvezda

Votkov navijalni stroj

Tkanje gaze

Tkanje ovojev

Poročilo s 16. redne seje upravnega odbora

Upravni odbor je imel v času od 31. 12. 1966 do 25. 1. 1967 eno redno sejo, na kateri je bila podana poleg izvršitve plana v decembru 1966 tudi problematika poslovanja podjetja v letu 1967.

Tudi v letošnjem letu bodo problemi, ki jih bomo morali skupno reševati, med drugimi tudi vprašanje filtrov, kjer je v letošnjem letu svoboden uvoz tega artikla. Ker beraliziran uvoz tega artikla. Ker se vse več uporabljajo acetatni filtri, vodimo razgovore zaradi njihove proizvodnje v naši tovarni.

Z Italijo imamo zelo dobre poslovne odnose in ravno sedaj, ko bi morali poslati tja pošiljko gaze, so

nastopile težave, ker je italijanska vlada prepovedala uvoz tekstila. Glede na to je upravni odbor odobril tov. Bajcu in tov. Babniku službeno potovanje v Italijo, kjer bi skušala to zadevo urediti z našimi kupci.

Člani UO so bili seznanjeni tudi s sestankom Saveta tekstilne industrije v Beogradu in UO Saveta, ki je imel sestanek v Ljubljani.

Sprejeti so bili tudi naslednji sklepi:

- kupi se strojček za rezanje salame
- nabavi se bunda za vratarje
- z bagerjem se očisti jarek, po katerem odteka odpadna voda.

S. Š.

Ona - vedno drugačna

Jutranje misli, ko ji je deset let.

Ah, že jutro je. Čez pet minut bom sedla, sedaj pa bom še zaprla oči. Kako lepo toplo je pod to odejo. Danes imam pouk do dvanajstih in upam, da ne bom nič vprašana. Bi mama kaj rekla, če bi dobila slabo oceno? Morda bi jokala. Tako, pet minut je že najbrž minilo in vstala bom.

Ko ji je 20 let.

To je krasno jutro. Kako je bil večeraj prijazen ta moj zlati fant. Danez bom bolj ljubezniva in nič muhasta. Da bi mu vsaj ugajala v novi obleki.

Ponoči, ko ji je 30 let.

Kakšne skrbi mi dela moj zlati otročiček, da kar ne morem spati. Pri prvem nisem imela toliko težav, ta drugi sladki mamičin miškec, pa mi odvzame vse noči. In kaj bom naredila čez dan. Seveda zjutraj moram najprej zlikati očku hlače. Kaj naj jutri kuham? Aha že vem...

Jutranje misli 40. letnice.

Kaj je že šest? Zjutraj se človeku nič kaj noče. Le kaj bo iz mojega prvega sina. Bo naredil šolo, čeprav ima profesor nanj piko? Ta revež pa se cel dan uči. Tudi jaz sem še kar mlada, da bi le lasje toliko ne sivali. Tudi na očeta so pustila ta leta že prve znake kašljanja, revme... Ah, kakšen je bil, ko sva se poročila. No, spet je začel smrčati, preobrnila ga bom, tega res ne morem poslušati.

In ko se prebudi šestdesetletna.

Šele pet je ura. Spala ne bom več. Au, to koleno, spet bo dež. Presneta revma, le kje sem se jo nalezla. To vsakdanje delo me zelo utruja. Opazila sem, da ne naredim toliko, kot pri tridesetih letih. Seveda, ko sem bila mlada je bilo drugače. Le kam je dal moj sin oči, da je vzel tole gizdalinko, saj nič nima, razen nekaj tistih zmedenih modernih nazorov. Pa še kako rad jo ima, jaz nisem nič. Da, da v prejšnjih časih je bilo vse drugače...

G. V.

NA KONCU LETA

Ko sem po obilnem prigrizku spustil po grlu še kozarec povprečnega vina, da bi bil dobro pripravljen preživeti poslednjo noč leta, sem brez vsakega pristanka in dviganja rok izkoristil prazen kavč in ga samovoljno zasedel po vsej dolžini.

To ugodje sem preživel podzavestno. Morda sem tudi zasmrčal kod ponavadi v podobnih prilikah. Pa sem v prvem snu zaslišal, kako so se zaprla vrata avtomobila pred hišo. Hip nato je že stal med vratj moj dobri prijatelj in me lepo nagovoril. Pripravi se, da bomo spoštljivo sprejeli Staro leto in pričakali Novo. Seveda sem brez komentarja sprejel ponudeno priložnost, obenem pa se zagledal v prijatelja, ker je bil kod vzorec za zahodni trg, v črno beli kombinaciji. Tudi jaz sem se potrudil, da bi zadostil družbi. Kmalu sem bil pripravljen tudi jaz. Ko sem stopal v avto sem na zadnjem sedežu opazil gmoto krzna, katero mi je prijatelj predstavil za svojo soprogo. Ko sem zadostil bontonu smo že hiteli po gladkem asfaltu proti Domžalam. Resnici na ljubo povedano sem bil precej presenečen, ko smo se ustavili na velikem asfaltnem parkirnem prostoru pri Domu družbenih organizacij. Z vseh strani so prihajali ljudje v želji, da vidijo čudo zaradi katerega je bilo toliko kritike. Vhod v Dom je bil čudovito razsvetljen v vseh mogočih barvah. Prednji prostor je bil namenjen za sprejem in garderobo obiskovalcev.

Nekaj me je stisnilo ob taki vljudnosti, kaj pa bo pri samem vходу v dvorano? Mislim sem na denarnico, kaj če doživi šok pri vstopnini. Pa sem bil krepko razočaran, kajti namesto vstopnine so nas sprejeli brhki fantje v rdečih oblekah z zlatimi gumbi in visokimi cilindri, ter nas

spremili do prostega omizja. Posedli smo v pastelne barve oblečene lahke fotelje. Nismo se še razgledali po dvorani in se načudili gostoljubnosti je bil že pri nas simpatičen strežaj s pladnjom na katerem se je iskrla steklenica penečega vina v družbi treh kristalnih kozarcev. Natočil nam je kozarce se vljudno priklonil in odhitel. Takoj smo nazdravili in si nato ogledali dvorano katera je bila kot v pravljici »Tisoč in ena noč«.

Lepo so bile ob straneh razvrščene mizice s fotelji, prostor na sredini pa je bilo veliko vabljivo plesišče. Na nasprotni strani je bil v rdeč žamet odet in z zlatimi resami povdaren oder za orkester »Gillen Müller«, kateri je prav ta čas zaigral za začetek prvi plesni komad. Od vseh strani so se pari podali na plesišče, dame z globokimi izrezi in povdarjenimi darovi narave v spremstvu partnerjev, ki so spominjali na pingvine v črno beli tehniki. Med tem opazovanjem so slovesnost še bolj povdarii barvni reflektorji kateri so svoje barve združevali v mavrično lepoto prav na sredi plesišča.

In tako so bliskovito minevale poslednje ure starega leta. Še se je pojavil strežaj z ukusnimi prigrizki in zopet je kipelo vino in teklo v privatne vodnjake. Vrstil se je ples za plesom in prišla je poslednja minuta preživelega leta. Še smo napolnili kozarce, ko so že svetlobna telesa z utripanjem najavljala prihod novega leta. Ura je udarila, vsi v dvorani smo vstali s polnimi kozarci in veselo nazdravili. Pa je morala biti ob veselju še smola, da sem ob nazdravljanju razbil kozarec in se ves nesrečen prebudil na kavču poleg tople peči, kjer sem malo prej zadremal.

Kosirnik Ivan

AVTOMACIJA je drug izraz za avtomatizirano proizvodnjo, ki obsega avtomatsko kontrolo in signalizacijo, avtomatsko regulacijo, avtomatsko merjenje in upravljanje. V avtomaciji uporabljamo razne mehanične, kemične, optične, hidravlične, pnevmatične, električne in elektronske naprave, ki delujejo avtomatično.

Občni zbor sindikalne podružnice

V nedeljo, dne 12. februarja 1967 se je vršil ob 9. uri občni zbor sindikalne podružnice našega podjetja.

Zbora se je udeležilo 54 delegatov in vsi povabljeni predstavniki družbeno-političnih organizacij ter vodilni podjetja. Povabilu se je odzval tudi predsednik obč. sind. sveta Domžale — tov. Ivan Mrak.

Na občnem zboru se je razpravljalo o raznih problemih v podjetju na terenu. Zelo pereče vprašanje je obstoj naše ambulante. Mnenje udeležencev je da se ambulanta po možnosti obdrži v podjetju, če pa to ni mogoče, naj vsak obiskuje zdravnika, katerega želi.

Predlog, da se vrši nagrajevanje po delovnih enotah je dal tov. Bajec Slavko. Ker do sedaj niso dani pogoji za realno nagrajevanje delavcev po uspehu DE, kar je med ostalim odvisno od strojnega parka, od kvalitete surovin, ter artikla, ki ga delovna enota proizvaja, zaenkrat to še ni možno.

V razpravi je bilo govora o problemih in uspehih, ki smo jih imeli v tem reformnem času, o samoupravljanju, o rekreaciji naših članov in o vseh ostalih trenutnih problemih. Med problemi, ki se tičejo tako terena kot naše tovarne je bilo govora o nezasedenosti otroškega vrtca na Viru. Ker smo tudi mi prispevali k izgradnji istega, nas je interesiralo zakaj kapacitete niso zasedene. Tov. Bajec je mnenja da ne odgovarja lokacija, kar je on že prej povedal.

Za sedaj še ni ugotovljena zakaj se matere ne poslužijo te varstvene ustanove.

Tov. Mrak je nakazal nekaj stvari, ki bi bile lahko boljše izvedene v celoti pa je bil zadovoljen z delom dosedanjega odbora sindikalne podružnice. Govoril je o bodočem delu novega sind. odbora in nakazal nekaj smernic za bodoče delo.

B. P.

KDO NI GASILEC?

Dne 29. I. 1967, je v jedilnici našega podjetja stari odbor društva gasilcev naše tovarne, na občnem zboru prikazal in kritično ocenil uspeh svojega dela, ter v diskusiji prekaljenih diskutantov nakazal naloge, ki čakajo novi odbor.

Seja je tekla po znanem ustaljenem dnevnem redu, s tajnim glasovanjem pa je bil izvoljen nov 13 članski odbor.

Po besedah govornikov, ki so obravnavali povsem določene (konkretne) zadeve sklepamo, da materialnih težav ni bilo, saj so bile nabavljene naslednje gasilske in požarno varnostne naprave in pripomočki:

prikolica za gasilsko orodje, pločevinasti zaboji za shranjevanje olja in masti, 100 m C cevi, 100 m B cevi in 20 CO₂ ročnih gasilskih aparatov, povečan je bil tudi gasilski dom.

Opravljenih je bilo več uspešnih praktičnih vaj, npr.: 7 tako imenovanih trodelnih napadov, teoretično-praktični prikaz gašenja z ročnimi gasilskimi aparati. Tega prikaza, ki je bil namenjen za celoten kolektiv

se je udeležilo 273 članov naše tovarne, med katerimi bi lahko pohvalili kolektive: tkalnice ovojev, ekspedita in uprave. Navzoči so z odobravanjem sprejeli mnenje poveljnika tov. Judeža, da bi pomnožili vrste ženske desetine, saj bi tako naraslo zanimanje za gasilske probleme v konfekciji. Nikakor pa stari odbor ni bil zadovoljen z udeležbo na sestankih. Vendar pa te izostanke ni pripisati splošnemu nezanimanju za gasilstvo, saj je pri dveh požarih, ki so nastali v tovarni — enega pogasil sam kolektiv v oddelku filtrov, drug večji požar v mikalnici pa so prav tako pogasili domači gasilci in delavci še pred prihodom poklicnih gasilcev iz Ljubljane. Domžal Stoba in Vira. Škode zaradi požara v oddelku filtrov ni bilo v mikalnici pa je bila ocenjena na cca 8000,00 N din.

Ker so si štirje člani ogledali tekmovanje gasilcev v Karlovcu, lahko rečemo, da članom našega gasilskega društva tudi najnovejši načini gašenja niso neznani. Obiski podobnih tekmovanj vsekakor ugodno vplivajo na člane društva in večajo zavzetost.

Na koncu seje je član občinske gasilske zveze pozdravil vse navzoče in povdaril, da moramo zanimanje in zavzetost za požarno varnost pospeševati sami in tudi tekmovanja organizirati sami, ne pa da bi čakali na smernice iz občine.

Vsem nam pa mora biti jasno, da res moramo večati zanimanje za gasilske probleme, ki so posebej za našo tovarno življenskega pomena.

V. D.

DELO V MLADINSKI ORGANIZACIJI »TOSAMA«

Moj namen je, da vam malo širše objasnim o delu mladinske organizacije v našem podjetju.

Naše delo v mladinski organizaciji ne poteka posebno aktivno. Ne vem zakaj se v raznih primerih posveča samo odbor in ne tudi mladinke in mladinci izven odbora. Naprimer kot so razne proslave za Dan republike in 8. marec — dan žena. Moja želja je, da pritegnem v naš odbor čimveč mladink in mladincev, ki bi bili pripravljeni sodelovati res z voljo in interesom. Upanje imam, da mi bo to vsaj delno uspelo, če ne popolnoma. Odbor ima v načrtu, da pripravi program za 8. marec — dan žena in da se organizirajo razne ekskurzije v sosednje tovarne ter izlet na Pohorje. Seveda, če bo mladina pokazala interes. Mislim, da bom s tem pritegnila največ mladink in mladincev, ker bodo videli, da jim posvečamo pozornost. Omenila bi še to, da so nas danes, to je dne 20. 1.

1967, obiskali mladinci in mladinke iz tovarne »Trak« Mengeš. Zelo sem bila presenečena, ker so pokazali toliko zanimanja za naše delo, v naši mladinski organizaciji. Seveda jim na to vprašanje nisem mogla dati ne vem kako zadovoljiv odgovor. Zanimali so se tudi, če so mladinci vključeni v samoupravne organe in družbeno politične organizacije; to je v DS, ZK in Svete DE. Želim si, da se pri letošnjih volitvah vključijo v te posamezne organizacije vsaj po en mladinec ali mladinka, da bi bili tesneje povezani s samim delom in problemi, ki teže naše podjetje. Želim si, da se naših sestankov udeležuje vsaj polovica mladink in mladincev. Upam, da bosta našemu naslednjemu masovnemu sestanku prisostvovala tudi tov. direktor in predsednik DS, da še onadva pojasnita nam mladim težave in probleme ter nas spodbudila k večji aktivnosti.

Juhant Vanda

Dinar do dinarja palača...

Lahko rečem, v starih dobrih časih je bilo tako, da se je dobilo za dinar več kot sedaj. Za dinarje na primer si dobil surovine. In nobeden te ni vprašal: Ali imaš devize? No in v starih dobrih časih ko smo delali za petletko smo veliko bolj pazili na material pa čeprav odpadni. Spominjam se kako je bilo pred desetletjem. Tedanji direktor ni prišel pač pa priletel v oddelek, takratno belilnico. Pogledal naokoli sebe, pogledal po tleh in videl kosmič vate, ki je ležal na tleh ter prijel najbližjo osebo za rokav rekoč: »Tovarišica pripognite se in poberite milijonček. To so milijončki razumete.« In ker je bil v teh ozirih strog in nepopustljiv ni takrat nikoli in nikjer ležalo toliko materiala, pa naj si bo takega ali drugačnega, kot je to sedaj. Tudi če ne veš kaj delajo v tem oddelku lahko po odpadkih ugotoviš s čim imaš opravka in kje si. Lahko trdim, da starejša ge-

neracija veliko bolj upošteva in ceni ta težko pridobljeni material, za devize, kot mlajša, seveda izvzemši nekatere. Toda težko je dobiti belo vrano med črnimi. In naj bi bil vsak član našega kolektiva toliko uviden in bi pomislil, kako škoda je to zavreči, saj je še čisto dobro in, da izrek; da s starim novo hrani, le ni odveč. To velja tudi za košare, vozove in predvsem za vrata, ki jih tako malomarno butamo sem ter tja, kot da skoznje ne bomo nikoli več šli. To velja predvsem za vrata v pripravljalnici. Niti ena niso cela. Posebno delavci pri filtrih, ki vozijo svitke se z vozom tako zaletijo v vrata, da se od strahu ta sploh ne zaprejo. To velja tudi za tiste, ki vozijo valje in zaboje. Ali res ni pripravljalnica oddelek? In ali bomo res mogli prositi še za reditelja, ki bo povedal kaj je in kaj ni prav.

L. K.

Nasveti za gospodinje

Nahajamo se v dobi ko vse, kar rabimo, dobimo za denar. Denar, ki smo ga s težavo zaslužili, moramo čim bolj racionalno izkoristiti. Največ ga potrošimo v trgovinah, vendar moramo biti previdni, da ga ne damo za nevredne stvari, ali celo stvari, ki so škodljive za naše zdravje.

Naša vsakdanja potreba je hrana. Zelo malo jo najdemo doma, če jo predhodno ne kupimo v trgovini. Trgovina nam nudi vse v najlepši luči, reklama je v samih superlativih toda največkrat ne moremo oceniti (prav v primerih hrane) kakšna je kvaliteta artiklov, ki nam jih nudijo. Zato bi želel opozoriti naše delavke, ki so po končanem delu tudi gospodinje, da pogledajo malo bolj tisto kar kupujejo. Mnoge stvari se dajo pri prehranbenih izdelkih ugotoviti s prostim očesom. Prav o teh ugotavljanjih bi napisal nekaj besed.

Največkrat kupujemo poleg kruha še mleko in proizvode mleka (sir, maslo, jogurt itd.), mast, olje, jajca ter meso (zaradi visokih cen v manjših količinah) ali proizvode mesa. Eden od teh mesnih izdelkov so tudi konzerve, o katerih bi najprej pisal, ker jih v dobi raznih supermarketov tudi največ kupujemo.

Najpogostejša nepravilnost ali pomanjkljivost je pri konzervah nepravilna ali nepopolna deklaracija in vzbočenost (napihnjeno) konzervne škatle. Deklaracija (teža, sestava, kvaliteta vsebine itd.) se običajno nahaja na omotu, medtem ko je

ime proizvajalca (začetne črke) in datum proizvodnje na pokrovu konzerve. Prav posebno moramo obrabiti pozornost na datum, ker konzerva, kateri je rok trajanja potekel ni več priporočljiva za jed, čeprav ne moremo trditi da je, niti da ni pokvarjena. To je odvisno od načina vskladiščenja konzerv. Rok trajanja je odvisen od vsebine. Običajno je okrog 1 leta.

Mnogo bolj previdni moramo biti kadar je konzervna škatla napihnjena. Za to so lahko trije razlogi: biološki, kemični in fizični. Biološki je najnevarnejši, ker je to posledica vsebine. Nastale bakterije ustvarjajo pline, ki napihuje konzervo. Vsebinska konzerva je pokvarjena, smrdi in povzroči zastrupitev, če bi jo zaužili.

Kemični proces kvarjenja je pri mesnih konzervah bolj redek, zato pa pogostejši pri sadnih. Nastane vsled delovanja kislin na pločevino. Tudi v tem primeru se ustvarjajo v konzervi plini.

Napihnjeno zaradi fizičnih vzrokov je posledica zmrznjenosti vsebine (prostornina se pri tem poveča) ali pa nepravilnega pripravljanja. Vzbočena lahko nastanejo tudi pri nepravilnem zapiranju posode. Ker v trgovini ne moremo ugotoviti ali je konzerva zares pokvarjena ali ne, je najbolj pametno, da takšne konzerve ne kupimo.

Imamo še en pojav — tresenje vsebinske konzerve. To tresenje je posledica toplotnega želatiranja pri povečani temperaturi. To konzervo damo

v hladilnik za nekaj ur. Če se vsebina strdi, je to znak, da je konzerva dobra, če se ne, lahko sumimo, da je pokvarjena. Zaradi ohranitve našega zdravja je bolje, da take konzerve ne zaužijemo.

Drugi proizvodi mesa, ki se mnogo kupujejo so klobase, salame ipd. Tudi ti izdelki se zaradi specifičnosti izdelave radi kvarijo. O tem pa prihodnjič.

Petković Vlado

Pismo vojaka

Upam, da uredniški odbor »Tosame« ne bo vrgel mojega pisma v koš kar tako in, da bo objavil moje vrstice v nekem kotu lista »Tosame«. Že odkar sem odšel v Armijo ta časopis zelo pogrešam ker drugače nisem seznanjen z dogodki v kolektivu. V imenu štirih ključavničarjev, ki služimo vojaški rok, dva v Križevcih in dva v Beogradu, se toplo zahvaljujem tistemu, ki se je ob novem letu spomnil na nas vojake in nas z novoletno čestitko, »Tosamo« ter nekaj denarja zelo presenetil. Tako sem po dolgem času spet dobil v roke »Tosamo« in jo z veseljem obračal, dokler je nisem do poslednje besede prebral. Še sedaj, ko je že stara čez en mesec, jo rad berem kot kakšno pismo od dekleta, ki se navadno desetkrat prečita. Tako sva se s Tonetom seznanila z veliko novimi stvarmi, ki naju zanimajo, posebno po rekonstrukciji belilnice. V tem oddelku sva marsikaj doživela ob tistih črpalkah, ventilih in ...

Sedaj ob dolgih zimskih popoldnevih, ko nimava kaj početi, še toliko bolj misliva na sodelavce in tovarno, kamor sva včasih z veseljem zahajala na delo. Kakšno je naše vojaško življenje mislim, da je vsakomur znano, zato se v to ne bom spuščal. Lahko pa rečem, da sem kljub vsem težočam, ki jih prenašamo, vesel, da sem pripadnik naše Armije.

Ob mojem zaključku bi še pozdravil vse mladince in mladinke ter jim želim mnogo uspehov pri delu. Samoupravnim organom, predstavnikom družbenih organizacij ter ostalim članom kolektiva, pa čeprav malo pozno, srečno 1967. Moja želja pa je, da bi še kdaj dobil v roke »Tosamo« in se tako seznanil z dogodki v kolektivu.

A. ARNUŠ
V. P. 6892/13
Križevci
SR Hrvatska

PUSTNI KROFI

Mati je mesila testo za krofe, ter bila že nejevoljna zaradi številnega dela za pustni dan. Ko je stopil še sin Peter k njej, da mu takoj prišije gumb na srajco ter je med šivanjem zavpil iz sosednjega prostora mož Janez, da potrebuje vodo za britje, je kot brez glave odgriznila nit šivanke ter hitela ustreči možu, obenem pa še odstavila prekipevajoče mleko. Tedaj se je spomnila na šivanko. Ni in ni se mogla spomniti, kje jo je odložila. Povedala je možu in sinu, ki sta jo pričela iskati. Oče se je plazil z magnetom po kotih in pri tem preklinjal, da bo sigurno on tisti siromak, ki jo bo dobil v jedeh, če se ne najde na tleh. Sin je precedil mleko, a šivanke ni bilo. Ostalo jim je še testo. Tu pa jim ni kazalo drugega, kot da so drug drugega potolažili, da bodo kar se da skrbno pazili, ko bodo jedli krofe.

Popoldne, ko je mati postavila krožnik lepo zarumenelih, z belim venčkom obdanih krofov na mizo, je Peter z veliko opreznostjo prelomil prvi krof. Naslednjega je vzela mati, najbolj dolgo je okleval oče.

Ko se je ojunčil in ga pojedel že polovico je nenadoma zastokal in se prijel za grlo. Mati je prebledela, saj je kar naprej stokal, da jo čuti v grlu. Ni ji preostalo drugega, kot da gre po zdravnika.

Ko je strgala s sebe predpasnik, je prenehala hiteti. »To je zares čudno« je rekla zbadljivo možu Janezu »da te more ta šivanka tako bosti v grlu, saj jo imam na srečo zapičeno v predpasniku!«

G. V.

Dva spomina starega zakonca

Ko pridem zadnji večer pred poroko na njen dom, je bila vsa resna in zamišljena.

Vprašal sem jo: »Kaj ti je ljubica? Menda nisi bolna?«

»Ne, to ne,« mi je odvrnila, »le skrbi me, kako bo v zakonu.«

Pa sem jo hitro potolažil: »Ne boj se, nič hudega ti ne bo. Vodo boš imela pod očmi, drva na hrbtu, pa še pujska pri hiši.«

Ko sva potem živela že nekaj mesecev skupaj, se žena po kosilu spomni in reče: »Mož, jaz bom zdajle posodo pomila, ti jo boš pa pobrisal.« Rad sem jo ubogal in mi ni bilo treba dvakrat reči. Šel sem hitro v sobo, se lepo oblekel in jo — pobrisal.

P. K.

Kdor hoče, zna

... odnehati, če nima prav.

... odpustiti, ako kdo svojo krivdo prizna.

... prenesti, da ima drug prav in ne on.

... razumeti, da lahko vsak greši.

... preprečiti, da drugi ne trpe zaradi ... njihove slabe volje.

... čakati, če ve, da nepotrpežljivost nič ne koristi.

... preprečiti, da se drugemu ne zgodi krivica.

... odreči se, kadar izdatek ni v skladu z dohodki.

Lepote doživetja ostanejo

Včasih drobna vsakdanja krivica, ki prizadene je vzrok, da je človeku hudo. Naj je še tako majhna, a bolečina premine čez dan, morda dva, lahko je cel mesec.

Pa vendar je včasih dovolj, en sam topel žarek, da se v srcu prebudi radost, lahkotnost in vse postane tako kot prej. Čudno. Tolikokrat se nam zazdi, da je na svetu tako hudo, da smo v toliki meri nesrečni, zares še sami sebi odveč. Pa se utrne lep spomin iz preteklosti, iz včerajšnjega dne in prinese radost. Tako nas prežari, da bi hoteli porušiti ozke meje svojega jaza, šli med ljudi in vsakemu izmed njih rekli toplo besedo.

Tako bogato je življenje. Toliko različnih doživetij, lepih in grenkih. Lepi ostanejo, grenki se pozabijo...

Upokojenec, ki se poslavlja od svojih sodelavcev, se spominja le lepih trenutkov. Žena, ki ob večeru življenja prelistava družinski album, se najdalje pomudi ob slikah, ki so ji prinesle največjo srečo.

Da lepote doživetja ostanejo. Vrezala so nam življensko vero in nam vedno znova dajejo moči, da si upamo pogledati tudi težavam naravnost v obraz, z zavestjo, s trdno voljo, da jih bomo premagali.

Grlica Vida

PREGLED NEZGOD ZA MESEC FEBRUAR

V času od 28. januarja do 27. februarja sta se pripetili na delu dve nezgodi in sicer:

DE Tkalnica:

Modlic Hinko, škrobilec (11. 2. 1967). Pri zapiranju steklenega zaslonca na sušilni komori pri škrobnilnem stroju v pripravjalnici, si je priprl prst leve roke.

DE konfekcija:

Juhant Ivanka, konfektionarka (22. 2. 1967). Pri uvajanju tkanine na stroju za zlaganje gaze sta stisnala valja stisnila ponesrečenki levo roko.

F. V.

ANALIZA pomeni po naše razčlenjevanje in je poseben način znanstvenega proučevanja, ki ga uporabljamo na številnih področjih, med drugim tudi v gospodarstvu. Z analizo želimo ugotoviti iz kakšnih elementov se sestoji gradivo, ki ga proučujemo; višina in količina teh elementov, ter njihov medsebojni odnos. S takim proučevanjem prihajamo do sklepov, ki nam omogočajo kvalitetnejši, cenejši, hitrejši in lažji način proizvodnje. Analize na gospodarskem področju so zelo številne. Nekatere od njih so: Analiza (a.) amortizacije, a. bilance, a. dobavitelj, a. ekonomičnosti poslovanja podjetja, a. hitrosti obračanja sredstev, a. iskoristka materiala, a. izpolnitev plana, a. kreditiranja, a. kupcev, a. lastne cene, a. metod proizvodnje, a. osnovnih in obratnih sredstev, a. osebnih dohodkov, a. planiranja proizvodnih nalog, a. proizvodnje, a. prodaje, a. splošnih stroškov izdelave, a. sredstev za proizvodnjo, a. stroškov, a. upravno-prodajnih stroškov, a. trga.

T. L.

Kadrovskie vesti

V ČASU OD 12. MARCA DO 11. APRILA PRAZNUJEJO SVOJ ROJSTNI DAN:

Konfekcija: 23. 3. Nakrst Marija, 29. 3. Močnik Francka, 30. 3. Strukelj Angelca in Kosar Marija, 31. 3. Križman Milica in Starbek Minka, 3. 4. Mav Francka, 6. 4. Pavli Ivica, 7. 4. Rogelj Marjana, 10. 4. Žebovec Pepca.

Filtri: 25. 3. Avbelj Marija.
Tkalnica ovojev: 14. 3. Klobčič Budinka, 16. 3. Kremljč Jožica, 17. 3. Hriberšek Jožica, 9. 4. Pelc Toni, 11. 4. Oražem Marjan.

Tkalnica gaze: 24. 3. Slapnik Stojca.

Zvezda: 8. 4. Dolenc Justi, 15. 3. Kos Fani.

Avtomatska: 2. 4. Čebulj Dora, 8. 4. Volčini Stane.

Študa: 25. 3. Meško Marica, 4. 4. Kerč Franc, 7. 4. Blažević Marija.

Pripravljalnica: 16. 3. Sedeljšak Stanka, 27. 3. Kasagič Lojzka, 29. 3. Pestotnik Jožefa.

Belilnica: 15. 3. Cerar Ciril, Klopčič Srečo in Prašnikar Jože, 4. 4. Krokovec Francka.

Mikalnica: 1. 4. Urbanija Anton.

Tajništvo: 16. 3. Cizerle Zefka, 22. 3. Cerar Majda, 27. 3. Štiffar Franc, 5. 4. Žmavc Anica.

Računovodstvo: 31. 3. Kersnik Urška.

Plan. analit. sektor: 1. 4. Merkužič Danica.

Komerciala: 12. 3. Narat Jože, 5. 4. Hrovat Franc.

Pomožni obrati: 19. 3. Sever Ljuba, 30. 3. Tič Jože, 6. 4. Bokal Franc.

V MESECU FEBRUARJU SE JE POROČILA:

Markuš Fani — por. Miklavčič
Iskrene čestitke!

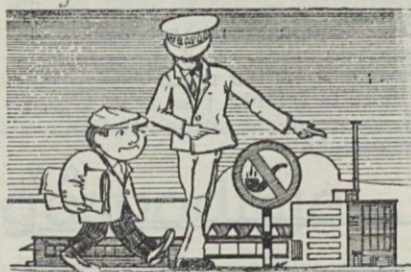
V MESECU FEBRUARJU SO SE RODILI:

Strehar Karlu — sin, Andrejka Antonu — hči, Mihelič Heleni — hči.

Čestitamo staršem, otrokom pa želimo zdravo in krepko rast.

V MESECU FEBRUARJU JE VSTOPIV V PODJETJE:

Juhant Franc, v pomožne obrate.
C. Z.

ZAHVALA

Dovolite mi, da se v glasilu »Tosome« iskreno zahvalim staremu odboru sindikata, ker ste mi nudili brezplačno 12-dnevno okrevanje v planinski koči na Veliki planini. Poleg boljšega počutja ste mi dali tudi zadovoljstvo, da nisem osamljena v svoji bolezn, temveč se lahko zanesem na pomoč sodelavcev in vodstva sindikata.

Orel Tončka

IZID ŽREBANJA NAGRADNE KRIŽANKE

V obeh nabiralnikih se je nabralo več kot štirideset rešitev skandinavske križanke iz prejšnje številke. Med reševalci, ki so pravilno rešili križanko sta bili izžrebani **Rozi Orehek**, ki dobi prvo nagrado in **Helena Žebovec**, ki prejme drugo nagrado. Nagrajenkama čestitamo, vsem ostalim reševalcem pa se za sodelovanje zahvaljujemo.

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Dušan Borštnar, Vida Grlica, Vilijem Dolenc ing., Miro Pavlič, Franc Perše, Franc Roglič, Lojzka Rojc, Janez Rozman, Franc Rožič dipl. ing., Feliks Vodlan, Mirko Požek (odgovorni urednik). Tel. 72-313 int. 01
Tiska Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna

Naklada 300 izvodov

VATKA VOTEK IN FILTER FILIP

